

OROIMENAK

TOLOSA

Euskal-erriko sarjiñ onetan
jayo nitzan eta azi
nere amachok bere besotan
emanaz milla igortzi;
argiratuta berialaṣe
maitaturik au lenbizi,
irri gogo bat egin niyon ta
euskera nuben iretsi.

Geroztik ala Tolosan daukat
bizi lekucho maitia,
pena litzake neretzat orain
emendik aldegitia;
noizbait bearrak agintzen badit
urrun aidera joatia
nerekin batez eramango det
biotz barruan gordia.

Beñ arkituko baniz kanpuan
utzirik ama ta erriya
ez da esateko nere kolkoak
izango luken larriya;
irudimena berez nola dan
indardun egalariya
laister nitzake billatu naiaz
oroimen zarren tokiya.

Udaberrian pozkiro dator
enada¹ bere kabira
lendabiziko egaldichua
eralki zun alderdira;
nik ere ala egingo nuke
enadak bezela jira
ezin geyago San Juan egunez
kontentu jayotz errira.

Emen daruzkat ama, senide,
nere aide ta lagunak,
emen jolas ta beste gauzaren
oroitza legun legunak,
ill arteraño beinbat aztu
etzezaizkidan egunak,
emen daruzkat oien ondoren
šamurtasun eztidunak.

Jayotz-erriko bašter polita
noiznai goguan zaukazkit
mundu onetan ezda beste bat
geyago nai dizubenik;
esan bezela zuregan beti
pentsamentuba jarririk
nere barruak ez du sentitzen
zoriontasuna baizik.

(1) Golondrina.

Tontor pollitez inguratua
 soseguz dago ta ongi
 bere kondairen gordelaria
 mendi bakoitzak diruri;
 oñetan ur me garbi garbiyak
 dijoazkio berari
 iñoiz espillu korront ariña
 iñoiz berriz geldi... geldi.

Ibayak legun millizkaturik
 sustraiondo eta zañak
 aldamenetan igo zaizkio
 arbol sendo ta bikañak;
 chori jostalluz beterik daude
 zumardiko tantai gañak
 jardun bizi ta zoragarriaz
 agurtzen dama lirañak.

Tolosan bezin jende alaya
 alde guchietan dago,
 izan liteke baño ni beintzat
 iritzi orretan nago;
 esango dute choro samarrak
 au t'ori gerala... baño...
 iñolaz ere oik ez dakite
 nor ote geran geyago.

Etzazutela iñoiz pentsatu
 izan geradela narrak
 Tolosak beti eman oi ditu
 gizon jakintsu t'azkarrak;
 lenaz nor giñan esan bezate
 frantsez taldi ta naparrak
 idiki, arren, Beotibar-ko
 libru ta kondaira zarrak.

Seme leyal ta ongillitsuak
 oparo eman dituzu,
 soi goyeneko apaingarria
 beñere falta etzaizu;
 oroitu eta pozez biotza
 mugieratzen dirazu
 ¡ain da garbiya zure jatorra!
 ¡ain ospatsuba zera zu!

EMETERIO ARRESE.

